

Oponentský posudek na:

„Tomáš Oliverius: *Biblické vzdělávání věkově odlišných skupin. Katechetika dětí a dospělých, Diplomová práce*, Praha: UK HTF, 2007, 74 s.“

1. Úvod

Předkládaná Diplomová práce má po formální stránce všechny součásti: Čestné prohlášení, poděkování vedoucímu, Obsah, Úvod, v němž je naznačen metodický postup, ale **chybí v něm obsahové rozdělení kapitol**; text práce je shrnut v 5 kapitolách (s.13-65) po kterém následuje Závěr, seznam použité literatury a anglické shrnutí (s.13-73). V seznamu použité literatury se vyskytují pouze dvě cizojazyčné publikace (s.68). Nyní podrobněji k celkovému obsahu práce.

2. Obsahově věcné aspekty

Předložená práce si vytyčuje dva cíle: zkoumat vyučování dětí a katechezi dospělých. Autor považuje oba cíle za velmi aktuální mimo jiné i proto, že tato problematika nebyla dosud kompaktně důkladně zpracována v praktické teologii.

První kapitola se vyrovnává s biblickým pojetím katecheze dospělých, věnuje se stručnému historickému přehledu, reflektuje vztahy katechetiky k pedagogice, poimenice a k hermeneutickým problémům včetně historicko-kritické metody (kap.1, podkapitoly 1-5, s.13-22); dále tato část nastiňuje možnosti biblického vyučování dětí (rodina, nedělení škola, konfirmační výuka, biřmování, dětské kluby, škola atd. (s.22-26) a odtud přechází ke vzdělávání dospělých v rámci církevní činnosti (kázání, biblická hodina, skupinová setkání, učenický vztah, katechumenát a korespondenční kurzy (s.27-31).

Další součástí práce (kapitoly 2-5) se zaměřují na vztah katechetiky k vývojové psychologii ve výuce, z níž autor přejímá psychologické pojetí věkového rozlišení lidí (mladší, starší školní věk a mladší, starší dospělost, s.38-42) a psychologickou charakteristiku druhů lidské inteligence znázorněných pojmy „mladší, starší školní věk“ a „střední dospělost“ (s.52-55). Teprve nyní, což je obsahově věcně velmi správné, se autor začíná věnovat katechetickým metodám, z nichž selektuje zejména ty, které jsou pevně vžité v klasické katechetické tradici a v teologii CČSH (demonstrační, vyprávěcí, erodemtická a dogmatická metoda). Také uskutečňování těchto metod ve výuce vztahuje autor k dříve naznačené věkové diferenciaci (s.55-57). Poslední část práce vymezuje katechetické postupy (s.58-65). Celá předkládaná diplomová práce tak tvoří jeden kompaktní celek a pojem „vzdělávání“ zahrnuje děti i dospělé. V tom se ukazuje její nový důraz.

3. Hodnocení práce

Oponovaná diplomová práce správně upozorňuje na to, že katechetika jako prakticko-teologická disciplína se perspektivně bude muset více zaměřit na teoretické rozpracování i vzdělávání dospělých v církvích. Práce je čtivá, cíle jsou jasně vycíleny a výpovědi dobře formulovány.

Vzdor kladům, formální zpracování práce vykazuje určité nedostatky v tom smyslu, že v textu se dostatečně jasně nerozlišuje mezi tím, co je autorův názor, co je volná parafráze myšlenek druhých a co jsou slova *expressis verbis*. Bude dobře, když si student z toho vezme poučení pro budoucnost.

Zároveň prosím studenta, aby si k obhajobě připravil odpovědi na tyto otázky: 1. **Jak objektivně doloží své tvrzení, že „specifická katecheze dětí začala být postupně formována (až) v 17. století“? (s.16). Jaké jsou klady i zápory v používání historicko-kritické metody ve výkladu Bible?** Po úspěšné obhajobě navrhuji oponovanou práci **klasifikovat výborně (1)**, a to i přes formální nedostatky při citování literárních pramenů.

V Praze dne 7.5.2007

Posudek vypracoval:

Ján Liguš
Prof.ThDr. Ján Liguš, Ph.D.